

हे अग्नेयौ त्रिष्टुवनुष्टुभौ । हे अग्ने रुवमानाय यज्ञमानाय इडामन्नं साध साधय
सम्पादय हृन्दस्युभययेति [पा० ३. ४. ११७.] शप आर्धधातुकष्टिलोपः क्लृयति आ-
क्लृयति देवान्नुहोति वा रुवमानः तस्मै । यत्तु श्रुत्योक्तं पशवो वाऽइति [७.
१. १. २७.] तद्वलीवदैरन्नस्योत्पाद्यमानत्वात् किम्भूतामिडां पुरुदंसं दंस इति कर्म-
नामसु [निघ० २. १.] पठितं पुत्राणि बहूनि दंसांसि कर्माणि यया सा पुरुदंसाः
तां पुरुदंसमिति प्राप्ति ढिलोपश्छान्दसः । बहुकर्मसाधनभूतमन्नं देहीत्यर्थः । तथा
शश्वत्तममत्यन्तमविह्वेदेन वर्तमानमनपायिनं गोः सनिं धेनुसम्बन्धि दानं पयोद-
धिघृतादिकं सर्वदा देहीत्यर्थः । किं च नोऽस्माकं यज्ञमानानां सूनुः पुत्रः स्याद-
स्तु । कीदृशः सूनुः तनयः औरसः पुत्रस्य सूनुशब्देनोक्तत्वादत्तपुत्रादिव्यावृत्त्यै
तनयशब्दः यद्वा तनोत्यग्निहोत्रादिकर्माणीति तनयः । तथा विज्ञावा विविधं ज्ञा-
यते पुत्रादिद्वारेति विज्ञावा प्रज्ञावान् विड्वनोरनुनासिकस्यादिति [पा० ६. ४. ४१.]
धातोराकारः । हे अग्ने ते तव सान्नगोपुत्रदानविषया सुमतिः शोभना बुद्धिरनु-
ग्रहेणास्मै अस्मासु भूतु भवतु यज्ञमानेभ्यस्त्वयान्नादि देयमिति भावः व्यत्ययेन श-
पो लुक् अस्मै विभक्तेः शेषादेशे त्यदाद्यत्वम् ॥ ५१ ॥

अयं ते योनिर्ऋत्वियो यतो ज्ञातोऽअरोचयाः ।

तं ज्ञानन्नंऽआरोहया नो वर्धया रयिम् ॥ ५२ ॥

व्याख्याता [३. १४.] ॥ ५२ ॥

a. चिदसि तया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवा सीद ।

b. परिचिदसि तया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवा सीद ॥ ५३ ॥

का० [१७. १. १२.] चिदसीति पूर्वे दक्षिणतः प्रतिमन्त्रम् । तदुत्तरतोऽपरमार्गेण
दक्षिणां गत्वा चिदसीति प्रतिमन्त्रं पूर्वे तिरश्च्यौ उदग्लक्षणे दक्षिणे स्थित उद-
ग्लक्षणे उपदधाति चिदसीत्युत्तरां परिचिदसीति दक्षिणाम् ॥ इष्टकादिवत्ये द्वे यज्ञ-
पी । चीयतऽइति चित् । हे इष्टके त्वं चिता स्थापितासि यद्वा चिनोति भोगा-
न्सम्पादयतीति चित् त्वं भोगसम्पादिकासि । तथा प्रसिद्धया देवतया वायूपया
सादिता सती अङ्गिरस्वत्प्राणवत् प्राणा यथा सर्वाङ्गेषु स्थितास्तथा ध्रुवा स्थिरा